

Sygn. akt IV U 80/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Lidia Łataś

Protokolant Katarzyna Kilan

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2016r. w Częstochowie

sprawy E. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania E. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 26 listopada 2015r. Nr (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję i uwzględnia ubezpieczonemu E. F. okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 września 1969r. do 30 września 1970r. i zalicza do kapitału początkowego jako okres składkowy okres od 1 listopada 1969r. do 30 września 1970r.;**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. na rzecz ubezpieczonego E. F. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt IV U 80/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 listopada 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. ustalił ubezpieczonemu E. F. (F.) kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przeliczeniu w związku ze zmianą podstawy wymiaru w wysokości 133,87 %. Podstawa wymiaru została ustalona na kwotę 1.634,41 zł. Organ rentowy przyjął do obliczenia wartości kapitału początkowego okres składkowy w wymiarze 25 lat, 2 miesięcy i 18 dni oraz okres nieskładkowy w wymiarze 5 miesięcy i 25 dni. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił m.in. okresu od 1 września 1969r. do 30 września 1970r., gdyż nie zostały spełnione wymogi formalne, tj. brak jest pieczętki imiennej osoby wystawiającej zaświadczenie.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony. Domagał się jej zmiany poprzez ponowne ustalenie kapitału początkowego przyjmując jako okres składkowy także okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 września 1969r. do 30 września 1970r. Wnosił również o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu,

w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Dla potwierdzenia wykonywania pracy w powyższym okresie wnosił o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji.

Rozstrzygając o zasadności odwołania, Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

E. F. urodził się (...) W dniu 23 lipca 1997r. wystąpił z wnioskiem o rentę inwalidzką. Do wniosku załączył m.in. zaświadczenie z dnia 23 sierpnia 1972r. wydane przez Przedsiębiorstwo (...) w L. potwierdzające zatrudnienie w okresie od 1 września 1969r. do 30 września 1970r. Decyzją z dnia 20 sierpnia 1997r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu rentę inwalidzką drugiej grupy inwalidów od 26 lipca 1997r. Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto podstawę wymiaru składek z 8 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1981r. do 31 grudnia 1988r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 131,68 %. Do ustalenia wysokości renty uwzględnił 26 lat i 1 miesiąc okresów składkowych oraz 5 miesięcy okresów nieskładkowych. Do stażu pracy uwzględnił okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 września 1969r. do 30 września 1970r. Od 1 sierpnia 1999r. ubezpieczony pobierał rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, którą przyznano na stałe. Od 1 marca 2011r. ponownie ustalono ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do 13 grudnia 2016r. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględnił 26 lat i 1 miesiąc okresów składkowych oraz 5 miesięcy okresów nieskładkowych.

W dniu 25 września 2003r. ubezpieczony wniósł o ustalenie kapitału początkowego. Decyzją z dnia 29 października 2007r. organ rentowy ustalił ubezpieczonemu kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego organ rentowy przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy ustalony w decyzji o jej przyznaniu w wysokości 131,68 %. Podstawa wymiaru została ustalona na kwotę 1.607,67 zł. Organ rentowy przyjął do obliczenia wartości kapitału początkowego okres składkowy w wymiarze 26 lat, 1 miesiąca i 4 dni oraz okres nieskładkowy w wymiarze 5 miesięcy i 25 dni. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład uwzględnił okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 września 1969r. do 30 września 1970r.

W dniu 16 października 2015r. ubezpieczony wniósł o ponowne ustalenie wysokości świadczenia rentowego oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem minimalnych wynagrodzeń oraz przedłożonego zaświadczenia o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy w okresie od 15 czerwca 1981r. do 25 sierpnia 1986r.

Decyzją z dnia 26 listopada 2015r. organ rentowy przeliczył rentę ubezpieczonego. Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto podstawę wymiaru składek z 8 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1981r. do 31 grudnia 1988r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 133,87 %. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględnił 26 lat i 1 miesiąc okresów składkowych oraz 5 miesięcy okresów nieskładkowych. Do stażu pracy uwzględnił okres pracy w Przedsiębiorstwie(...) w L. od 1 września 1969r. do 30 września 1970r.

W dniu 26 listopada 2015r. organ rentowy wydał również zaskarżoną decyzję dotyczącą kapitału początkowego, przy ustaleniu którego nie uwzględnił okresu od 1 września 1969r. do 30 września 1970r.

dowód: akta ZUS.

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 175 ust. 5 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2015r., poz. 748 ze zm.) ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114.

Z kolei na podstawie art. 114 ust. 1 tej ustawy prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Przesłankami ponownej oceny uprawnień ubezpieczeniowych są „nowe dowody” i „ujawnione okoliczności” istniejące przed podjęciem decyzji organu rentowego i mające wpływ na ustalenie prawa do emerytur i rent. Odnosząc się do pierwszej podstawy ponownego ustalania prawa do świadczeń lub ich wysokości, należy stwierdzić, że o ile organ rentowy nie posiada uprawnień do dokonywania niekorzystnej zmiany pierwotnej (ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość) decyzji w oparciu o odmienną (powtórna) ocenę dowodów zebranych w poprzednim postępowaniu, o tyle wzruszenie takiego rozstrzygnięcia może być przeprowadzone w sytuacji przedstawienia nowych dowodów podważających wiarygodność uprzednio zgromadzonego materiału dowodowego, w tym dowodów uzyskanych już po wydaniu decyzji ZUS, pod warunkiem jednak, że wynikają z nich fakty powstałe przed tym momentem (por. komentarz do art. 114 [w:] Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komentarz, wyd. III pod red. Kamila Antonowa, ABC, 2009).

Nieprzedstawienie nowych dowodów lub nieujawnienie okoliczności, z których wynika, że prawo do świadczenia nie istnieje, nie daje podstaw do "wznowienia postępowania" (ponownego ustalenia prawa do świadczeń) w trybie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 18 marca 2015r., sygn. III AUa 478/14, LEX nr 1663037).

Wobec powyższego brak jest aktualnie podstaw do ponownego analizowania kapitału początkowego ubezpieczonego pod kątem uwzględnienia bądź nie okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 września 1969r. do 30 września 1970r. Okres ten został uwzględniony przez ZUS do ustalenia kapitału początkowego w pierwotnej decyzji, a po jej wydaniu nie zostały przedstawione żadne inne dowody, ani nie pojawiły się żadne nieznanne okoliczności, które mogłyby przemawiać za inną oceną tego okresu. Wskazać należy, iż w obecnym stanie prawnym nie obowiązuje już art. 114 ust. 1a, który pozwalał na ponowną weryfikację gdy okazało się, że przedłożone dowody nie dawały podstaw do ustalenia prawa do emerytury lub renty albo ich wysokości. Przepis ten został uznany za niekonstytucyjny wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 lutego 2012r. (sygn. akt K 5/11). Zresztą o tym, że organ rentowy doskonale zdaje sobie sprawę z aktualnej treści art. 114 świadczy fakt, iż mimo wskazania w notatkach w tomie akt rentowych dotyczącym renty informacji o braku pieczętki imiennej co do spornego okresu, nie zdecydowano się na wyłączenie tego okresu ze stażu pracy przy ponownym ustalaniu wysokości renty. Takie same zasady obowiązują jednak przy ustalaniu kapitału początkowego w związku z treścią art. 175 ust. 5 ustawy. Tak jak nie było podstaw do ponownej weryfikacji okresu od 1 września 1969r. do 30 września 1970r. przy przeliczaniu wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy, tak też nie było takich podstaw w sytuacji ponownego ustalania kapitału początkowego. Ponowne ustalenie kapitału było spowodowane przeliczeniem podstawy wymiaru, a nie przedłożeniem dokumentów za sporny okres, które wskazywałyby na brak podstaw do zaliczenia tego okresu.

Wobec powyższego Sąd pominął wnioski dowodowe ubezpieczonego, jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd uznał za zasadne uwzględnienie spornego okresu w całości, ale do okresów składkowych uwzględniono okres od 1 listopada 1969r., albowiem wrzesień i październik ubezpieczony ma już uwzględniony jako okres składkowy z tytułu zatrudnienia w innym zakładzie pracy.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r., poz. 1800).